

POSUDEK BAKALÁŘSKÉ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Oponentka:

Mgr. Martina Pecková Černá

Diplomantka:

Veronika Čefelínová

Název oponované práce:

Lektorské programy zaměřené na mládež v divadelním provozu

Text posudku:

Bakalářská diplomová práce Veroniky Čefelínové splňuje formální nároky i nároky na rozsah dle Studijního a zkušebního řádu Akademie múzických umění v Praze. Až na ojedinělé výjimky je psána kultivovaným a srozumitelným jazykem, je přehledně strukturována, obsahuje minimum pravopisných chyb a až na drobné výjimky zvoleným funkčním stylem odpovídá stylu odborné (diplomové) práce.

Drobné výhrady ohledně neobratných formulací či stylu mám např. u těchto pasáží:

- „Národní divadlo – doprovodné programy ND+ jsou jednou z *organizací*, které byly vybrány pro rok 2022 do intenzivního kurzu Akademie IDU (Manažerský program 2022), který je určen vedoucím pracovníkům kulturních organizací.“ (zvýraznila oponentka, s. 42)
- „Dramaturgické úvody a debaty ve školách nijak financované nejsou a dramaturgové je mají v rámci svého úvazku, nejsou tedy třeba finance na honoráře. Ani školy za ně nic neplatí, *je to takový bonus ke vstupence*.“ (zvýraznila oponentka, s. 46)

Z hlediska obsahového se diplomantka rozhodla téma lektorských programů zaměřených na mládež v divadelním provozu zpracovat ze tří hledisek, jimž také odpovídá členění diplomové práce. Strukturaci práce považuji z pohledu uvedení do tématu divadelního lektorství za logické i problematičké. Na jednu stranu je přehledně pro čtenáře a autorka postupuje od pokusu o obecné vymezení oboru, přes jeho profesní zázemí ke konkrétním příkladům lektorských programů pro mládež ve vybraných divadlech. Na druhou stranu na poměrně omezené ploše bakalářské práce nutně vynechává některé oblasti, které by bylo pro celkový a vyvážený přehled o zvoleném tématu práce vhodné doplnit, a zbývá tak menší prostor pro důkladnou analýzu fungování divadelního lektorství v divadelním provozu.

Níže připojuji některé výhrady a podněty pro případný pokračující hlubší diplomantčin zájem o danou problematiku.

1. část: Vymezení zkoumané oblasti, přehled odborné terminologie a definic

Autorka na s. 12 tvrdí: „Česká literatura v tomto oboru v podstatě neexistuje a cizojazyčná literatura často neodpovídá praxi v ČR. Jako zdroje práce tedy využívám především sborníky a brožury, internetové zdroje, bakalářské a diplomové práce a v případových studiích rozhovory s lektorkami a zaměstnanci vybraných divadel.“

Přestože u studentky Katedry produkce předpokládám především zájem o divadelní provoz a zvolená metoda osobních rozhovorů s divadelními lektorkami a zaměstnanci vybraných divadel přinesla řadu zajímavých poznatků, doporučila bych v případě zařazení kapitoly k teorii pečlivější rešerši literatury na téma divadelního lektorství. V práci postrádám například diplomovou práci Lenky Jiráskové „Působení divadelního lektora v profesionálním divadle“, Brno 2012, Janáčkova akademie múzických umění, Divadelní fakulta, Ateliér Divadlo a výchova, studijní obor Divadlo a výchova. Do přehledu literatury i prvních dvou kapitol práce bych doporučila zařadit i některé odborné výstupy lektorek a pracovníků, které pro autorčin výzkum poskytly rozhovor (například Daniela von Vorst), případně teoretická východiska, s nimiž pracuje Asociace divadelních lektorů.

Do přehledu pojmů bych navrhovala doplnit termíny *divadelní pedagogika* a *dramatická výchova*, které by rovněž napomohly při přesném vymezení specializace divadelního lektora.

2. část: Profesionální zázemí pro rozvoj oboru divadelního lektorství

V druhé části práce diplomantka podrobně představuje genezi, cíle a činnost Asociace divadelních lektorů (dále jen ADL). Přestože se bezesporu jedná o klíčovou profesní organizaci, která napomáhá rozvoji oboru divadelního lektorství v ČR na teoretické i praktické úrovni, někde autorka zabíhá do přílišných detailů jejího provozu (Nejvyšším orgánem spolku je Členská schůze [...] Členská schůze je usnášeníschopná v případě, že je přítomna více než jedna třetina řádných členů a alespoň 3 členi Rady. *Toto ustanovení ovšem platí pouze 30 minut od začátku schůze.*“, s. 28, zvýraznila oponentka), přičemž například teoretická východiska pro činnost ADL ponechává stranou. Semináře ADL navíc dle informací uvedených v diplomové práci zasahují široké spektrum oborů. Autorka např. zmiňuje seminář *Úvod do práce s publikem* pořádaný na DAMU v roce 2021, o němž web ADL uvádí, že „Kapacita kurzu (15 osob) byla naplněna a účastní se ho studenti pěti různých škol, šesti fakult a čtrnácti studijních oborů.“ (s. 30). Bylo by přínosné o profesních profilech posluchačů semináře i jejich motivacích zjistit více, čímž by byla podpořena úvodní autorčina teze o vzestupu oboru divadelního lektorství (s. 12).

Dalším podnětem pro tuto část práce je zařazení úvahy ohledně potenciálu dalších odborných pracovišť či organizací přispět k rozvoji oboru divadelního lektorství se zaměřením na mládež. Mám na mysli ty, které se na divadelní pedagogiku či divadlo pro děti a mládež zaměřují (ASSITEJ – Mezinárodní asociace divadla pro děti a mládež a její české středisko, Katedra výchovné dramatiky DAMU či Ateliér divadlo a výchova JAMU).

3. část: Případové studie popisující realizaci lektorských programů

Ačkoli si diplomantka pro případové studie zvolila trojici divadel, která všechna patří do kategorie zřizovaných, vícesouborových, s relativně vysokými rozpočty i počty zaměstnanců (konkrétně Národní divadlo, Národní divadlo Brno a Národní divadlo moravskoslezské), podmínky pro divadelní lektorství a realizaci programů práce s publikem jsou v nich natolik různorodé, že komparace přinesla zajímavé a inspirativní postřehy pro možné způsoby začlenění pozice divadelního lektora a aktivit spojených s rozvojem publika do organismu divadla – a to včetně naznačení pozitiv a negativ popsaných modelů i pracovně-právních souvislostí.

V souvislosti s touto částí práce bych upozornila na některé formulační ošemetnosti či nepřesnosti, například na s. 14. „Vybrala jsem si tři *národní* divadla v České republice – Národní divadlo, Národní divadlo Brno a Národní divadlo *Moravskoslezské*.“

(zvýraznila oponentka). Dále bych v popisu praxe v Národním divadle Brno vzhledem ke zcela odlišnému formátu obou činností doporučila důsledněji rozlišovat lektorské programy pro festival Divadelní svět Brno a pro „běžný“ program divadla.

Otázka(y) k obhajobě:

1. Uveďte některé podpůrné argumenty pro Vaše tvrzení, že cizojazyčná odborná literatura pro obor divadelního lektorství „často neodpovídá praxi v ČR“ (s. 12).
2. Mohla byste ve vztahu k tématu Vaší bakalářské práce krátce představit Mezinárodní asociaci divadla pro děti a mládež (ASSITEJ) a Národní informační a poradenské středisko pro kulturu (NIPOS)?
3. V čem spočívá „národnost“ trojice divadel Národní divadlo, Národní divadlo Brno a Národní divadlo moravskoslezské?
4. Doplnující otázka: Jaká doporučení či náměty byste na základě poznatků a závěrů z Vaší práce měla pro koordinátory Noci divadel v ČR?

Na závěr konstatuji, že z obsahového hlediska diplomantka prokázala, že je schopna samostatně řešit zadaný problém, provést potřebnou rešerši literatury k tématu, zpracovat získané informace a vyvodit závěry.

Bakalářskou diplomovou práci proto **doporučuji** k obhajobě.

Datum: 5.9.2022

Podpis: